

IX. (XVII.)

Izvestje

**c. kr. državne višje
realke v Idriji**

za šolsko leto

1917.-18.

Izdalo ravnateljstvo.

V Idriji 1918.

Založila

c. kr. državna višja realka.

Natisnila Katoliška tiskarna v Ljubljani.

IX. (XVII.)

IZVESTJE

c. kr. državne višje realke

v Idriji

za šolsko leto

1917./18.

Izdalo ravnateljstvo.

V Idriji 1918.

Založila c. kr. državna višja realka.

Natisnila Katoliška tiskarna v Ljubljani.

N 914/1960

A.

Šolska poročila.

I. Učiteljski zbor.

a) Izpremembe in imenovanja:

Ravnatelj **dr. Stanislav Bevk** je bil imenovan za ravnatelja na c. kr. II. državno gimnazijo v Ljubljani z odlokom c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 7. novembra 1917, št. 26.745 (c. kr. dež. šol. svet z dne 26. novembra 1917, št. 7786). Vodstvo je oddal dne 5. decembra 1917.

Z Najvišjo odločbo z dne 19. aprila 1918 je bil imenovan za ravnatelja na c. kr. državni realki v Idriji profesor **Baltazar Baebler** (c. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk z dne 24. aprila 1918, št. 7883, c. kr. dež. šol. svet z dne 3. maja 1918, št. 3131).

Namestni učitelji **Anton Debeljak**, **Josip Kremenšek** in **dr. Andrej Snoj** so bili potrjeni za šolsko leto 1917./18. z odlokom c. kr. dež. šol. sveta z dne 4. septembra 1917, št. 5072; namestni učitelj **Ljudevit Mlakar** z odlokom c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 27. septembra 1917, št. 26.549 (c. kr. dež. šol. svet z dne 16. oktobra 1917, št. 6749) in **Fran Novak** z odlokom c. kr. dež. šol. sveta z dne 22. septembra 1917, št. 6288.

Profesorja **Janka Krajca** je pridělilo c. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk za šolsko leto 1917./18. v službovanje c. kr. I. drž. gimnaziji v Ljubljani in sicer za I. polletje z odlokom z dne 27. septembra 1917, št. 29.677 (c. kr. dež. šol. svet z dne 11. oktobra 1917, št. 6871), za II. polletje z odlokom z dne 4. februarja 1918, št. 3072 (c. kr. dež. šol. svet z dne 12. februarja 1918, št. 1078); profesorja **dr. Mateja Potočnika** pa c. kr. drž. gimnaziji v Kranju z odlokom z dne 15. junija 1917, št. 17.902 (c. kr. dež. šolski svet z odlokom z dne 21. junija 1917, št. 3787).

Profesor **Leopold Andrée** je bil pomaknjen z odlokom c. kr. ministrstva za bogočastje in nauk z dne 29. septembra 1917, št. 8970 (c. kr. dež. šol. svet z dne 26. oktobra 1917, št. 7181), v VIII. činovni razred s pravomočnostjo od 1. oktobra 1917.

b) Dopusti:

Zaradi bolezni je dobil do konca šolskega leta 1917./18. dopust profesor **Kajetan Stranetzky**, do konca I. polletja pa provizorični učitelj **dr. Fran Čadež**, ki je imel iz istega vzroka v II. polletju znižane učne ure na 12 (c. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk z dne 12. oktobra 1917, št. 32.902, dež. šol. svet z dne 23. oktobra 1917, št. 7175, oziroma ministrski odlok z dne 4. marca 1918, št. 6376, dež. šol. svet z dne 11. marca 1918, št. 1943).

Zaradi dopustov, odhoda ravnatelja dr. Bevka v Ljubljano in začasne mobilizacije (od 21. novembra 1917 do 6. januarja 1918) profesorja **dr. Menceja** se je morala večkrat menjati razdelitev predmetov.

c) Učiteljski zbor koncem šolskega leta:

1. **Baltazar Baebler**, c. kr. ravnatelj in c. kr. stotnik izv. sl., odlikovan z bronastim in srebrnim »Signum laudis« kakor tudi s Karlovim križcem za čete, služi od začetka vojne pri vojakih.
2. **Leopold Andrée**, c. kr. profesor VIII. činovnega razreda in c. kr. oskrbniški oficial v rezervi, odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono, služi od začetka vojne pri vojakih.
3. **Janko Krajec**, c. kr. profesor, prideljen v službovanje I. drž. gimnaziji v Ljubljani.
4. **Juro Kuželički**, c. kr. profesor, akademični slikar, od 21. novembra 1917 do 6. januarja 1918 tudi razrednik v V. razredu, je poučeval prostoročno risanje v I.—VII. razredu (VI. in VII. skupaj) ter opisno geometrijo v V. in VI. razredu, skupaj 25 ur; bil je kustos zbirke za prostoročno risanje in učil za geometrijo ter poučeval neobvezen predmet stenografijo.
5. **Dr. Ivan Lokar**, c. kr. profesor in c. kr. črnovojniški poročnik, je v aktivni vojaški službi.
6. **Dr. Dragotin Lončar**, c. kr. profesor VIII. činovnega razreda, je od 5. decembra 1917 začasno opravljal ravnateljske posle in od 16. septembra do 9. decembra 1917 učil zemljepis v II., zemljepis in zgodovino v III.—VII. razredu, skupaj 20 ur na teden, ter bil tačas razrednik v VII. razredu; od 10. decembra 1917 dalje pa zemljepis in zgodovino v IV.—VII. razredu, skupaj 14 tedenskih ur, ter upravljal ves čas učiteljsko knjižnico in zbirko učil za zemljepisno-zgodovinski pouk.
7. **Dr. Josip Mencej**, c. kr. profesor, je poučeval od 16. septembra do 20. novembra 1917 in od 7. januarja 1918 dalje

- nemščino v II.—VII. razredu, skupaj 23 ur na teden, ter bil ta čas razrednik v V. razredu.
8. **Dr. Fran Novak**, c. kr. profesor in c. kr. nadporočnik v rezervi, je v aktivni vojaški službi.
 9. **Dr. Matej Potočnik**, c. kr. profesor VIII. činovnega razreda, je prideljen v službovanje drž. gimnaziji v Kranju.
 10. **Kajetan Stranetzky**, c. kr. profesor, je zaradi bolezni na dopustu.
 11. **Ivo Tejkal**, c. kr. profesor in c. kr. črnovojniški poročnik, odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono, je v aktivni vojaški službi.
 12. **Ivan Bajželj**, c. kr. učitelj telovadbe in razrednik v II. razredu, je učil slovenščino v I., matematiko v I. in II., geometrijo v II., lepopisje v I. in telovadbo v I.—VII. razredu (VI. in VII. skupno), skupaj 24 ur na teden; vodil je šolske igre ter imel v oskrbi igralno in telovadno orodje.
 13. **Dr. Fran Čadež**, c. kr. provizorični učitelj, je imel v I. polletju zaradi bolezni dopust in učil v II. polletju matematiko v VI. in VII. ter fiziko v VII. razredu, skupaj 12 ur na teden.
 14. **Anton Debeljak**, c. kr. namestni učitelj in razrednik v III. razredu, je učil od 16. septembra do 20. novembra 1917 francoščino v III.—VII. in slovenščino v II. razredu, skupaj 22 tedenskih ur; od 21. novembra do 9. decembra 1917 je privzel k tem uram še nemščino v II., III., IV. in VII. razredu, skupaj 30 tedenskih ur, pri čemer se je skrčil pouk iz nemščine in francoščine v II., III. in V. razredu; od 10. decembra 1917 do 6. januarja 1918 je poleg teh predmetov imel še zemljepis v III. razredu, skupaj 32 tedenskih ur, a od 7. januarja 1918 dalje je poučeval ob neskrčenem urniku francoščino v III.—VII., slovenščino v II. in zemljepis v III. razredu, skupaj 24 ur na teden.
 15. **Josip Kremenšek**, c. kr. namestni učitelj in razrednik v IV. razredu, je učil od 16. septembra do 9. decembra 1917 kemijo v IV.—VI., geometrijo v III. in IV., matematiko v IV., fiziko v III. in IV. ter prirodopis v I. razredu, skupaj 24 tedenskih ur; od 10. decembra 1917 do 13. februarja 1918 kemijo v IV.—VI., matematiko v IV., fiziko v IV., geometrijo v III. in IV. ter prirodopis v I., II., V.—VII. razredu, skupaj 30 ur na teden, a od 14. februarja 1918 dalje kemijo v IV.—VI., matematiko v IV., geometrijo v III. in prirodopis v I., II., V.—VII. razredu, skupaj 26 ur na teden; bil je kustos kemičnega laboratorija, od 5. decembra 1917 tudi prirodopisnega kabineta, in vodil neobvezne vaje v kemičnem laboratoriju.

16. **Dr. Andrej Snoj**, svetni duhovnik, c. kr. namestni učitelj in od 9. decembra 1917 naprej razrednik VII. razreda, je učil od 16. septembra do 9. decembra 1917 verouk v I.—VII. ter zgodovino v I. in II. razredu, skupaj 18 tedenskih ur; od 10. decembra 1917 je privzel k tem uram še zemljepis v II. razredu, skupaj 20 ur na teden; opravljal je šolsko službo božjo in vodil verske vaje.
17. **Ljudevit Mlakar**, c. kr. namestni učitelj in razrednik I. razreda, je učil od 16. septembra do 20. novembra 1917 slovenščino v III.—VII., nemščino v I. in zemljepis v I. razredu, skupaj 22 tedenskih ur; od 21. novembra do 9. decembra 1917 je privzel k tem uram še v skrčenem obsegu nemščino v V. in VI. razredu, skupaj 26 ur na teden; od 10. decembra 1917 do 6. januarja 1918 je imel poleg tega še zgodovino v III. razredu, skupaj 28 tedenskih ur, a od 7. januarja 1918 dalje je poučeval slovenščino v III.—VII., nemščino v I., zemljepis v I., zgodovino v III. razredu, skupaj 24 tedenskih ur, in upravljal ob enem dijaško knjižnico.
18. **Fran Novak**, c. kr. namestni učitelj in razrednik VI. razreda, je učil od 16. septembra do 9. decembra 1917 matematiko v V.—VII., fiziko v VI. in VII. ter opisno geometrijo v VII. razredu, skupaj 23 tedenskih ur; od 10. decembra 1917 do 13. februarja 1918 je privzel k tem uram še matematiko in fiziko v III. razredu, skupaj 29 ur na teden, a od 14. februarja 1918 dalje je poučeval matematiko v III. in V., fiziko v III., IV. in VI. ter opisno geometrijo v IV. in VII. razredu, skupaj 21 tedenskih ur; oskrboval je učila za fizikalni pouk.

Ivan Pogačnik, c. kr. rudniški organist v Idriji, je kot pomožni učitelj poučeval neobvezni predmet petje.

č) Sluge:

Šolski sluga Mihael Kos in pomožni sluga Fran Božič sta v aktivni vojaški službi. Službo šolskega sluga je opravljal pomožni sluga Valentin Albrecht, ki je kot invalid oproščen aktivne vojaške službe; v pomoč mu je bila začasno pridljena Ivana Albrechtova.

II. Učila.

a) Prirastek zbirkam učil.

1. Učiteljska knjižnica.

a) Kupljeno: Čas, Carniola, Časopis za slovenski jezik, slovstvo in zgodovino, Dom in Svet, Ljubljanski Zvon, Naturwissenschaftliche Wochenschrift, Popotnik, Stimmen der Zeit, Zeitschrift für das Realschulwesen. — Kaiser-Huldigungs-Nummer der Österr. Ill. Zeitung. — Karnisch-Julische Kriegs-Zeitung. — Ehrenbuch der österr.-ung. Wehrmacht, I. — Kučera, Gibanja i sile. — Dante, Božanstvena Komedia. — Klaić, Život i djela Pavla Rittersa Vitezovića. — Bego, Novele. — Nazor, Stoimena. — Mager, Österr. Dichter. — Thalhofer, Bilder zur Kirchengeschichte, I. — Bazin, Gruda umira. — Tratnik, Begunci. — Škrabec, Jezikoslovni spisi, I. 2.

b) Podarjeno: C. kr. naučno ministrstvo: Steger-Daum, Was die Jugend vom Alkohol wissen soll; Burgerstein, Wandtafeln zur Schulhygiene und Merkverse zur Gesundheitspflege; Praehauser, Das künstlerische Bild als pädagogisches Problem. — Ravnateljstvo c. kr. eksportne akademije spis: K. k. Exportakademie. — Ravnatelj dr. Bevk spisa: Winkler, Führer-Handbuch in Schmid, Taktisches Handbuch. — Prof. Mlakar spis: Pugelj, Ura z angeli. — Založnik Teubner spis: Quellensammlung für den geschichtlichen Unterricht, 4 snopiči. — Möller svoj spis: Die abgekürzte Dezimalbruchrechnung.

Inventarnih številc: 1013.

2. Dijaška knjižnica.

a) Kupljeno: Knjige Družbe sv. Mohorja za leto 1918. — Erjavec, Hudo brezno in drugi spisi (2 iztisa). — Jaklič, Vesele povesti (2 iztisa). — Finžgar, Študent naj bo (2 iztisa). — Meško, Povesti in slike (2 iztisa). — Milčinski, Tolovaj Mataj (2 iztisa). — Millenkovich, Sammlung militärischer Rechenaufgaben. — Lange, Zieht mit! — Levstik, Martin Krpan (2 iztisa). — Župančič, Ciciban (2 iztisa) in Sto ugank. — Debevec, Vzori in boji. — Lovrenčič, Deveta dežela. — Ehrenhalle (6. zvezek). — Descovich, Waffen des Weltkrieges. — Mlada Avstrija. — Jung-Österreich. — Dom in Svet. — Mentor. — Zvonček. — Zlata Doba. — Der gute Kamerad.

b) Podarjeno: Ravnatelj dr. Bevk spisa: Mörtl, Ums blaue Meer in Fürbinger, Weltbrand. — Abiturient Rupnik spisa: Finžgar, Divji lovec; dr. Detela, Svetloba in senca.

Inventarnih številc: 768.

3. Zemljepisno-zgodovinska zbirka.

C. kr. ministrstvo za bogočastje in nauk je podarilo 12 fotografij vitezov reda Marije Terezije in tri številke časopisa »Volk und Heer« (9.—10. in 11.—12. številke, 1917 ter 3. številka, 1918).
Inventarnih številke: 214.

4. Fizikalna zbirka.

Brez prirastka. Inventarnih številke: 568.

5. Kemični laboratorij.

Kupilo se je 15 reagencij.

6. Prirodopisna zbirka.

Podarili so: Jazbar II. rogačevo glavo; Bratuš II. okamenine; Treven II. školjko; Jereb IV. lehnjak.

7. Matematična in geometrična zbirka.

Brez prirastka. Inventarnih številke: 43.

8. Zbirka za prostoročno risanje in lepopisje.

Brez prirastka. Inventarnih številke: 142.

9. Telovadno in igralno orodje.

Brez prirastka. Inventarnih številke: 64.

Ugotovitev dejanskega stanja učil bo možna še le po vojni; zakaj zaradi večkratnega preseljevanja se je marsikaj izgubilo in, ker se poslopje pozimi ni kurilo, tudi pokvarilo.

III. Statistika učencev.

	Razred							Skupaj
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
I. Število:								
Koncem šolskega leta 1916./17.	24 ²	16	16	24 ¹	10	5	5 ¹	100 ⁴
V začetku šolskega leta 1917./18.	28 ⁴	19 ²	13 ⁴	19	19	10 ¹	4 ¹	112 ¹²
Med šolskim letom vstopilo . . .	1	.	.	1	1	6	2	11
Vseh sprejetih je bilo tedaj . . .	29 ⁴	19 ²	13 ⁴	20	20	16 ¹	6 ¹	123 ¹²
Nanovo:								
Na podlagi sprejemne izkušnje	27 ⁴	.	0 ⁴	2	.	1	.	30 ⁸
Iz nižjih razredov premeščenih	.	.	.	.	.	1	.	1
Repetentov	2	.	.	.	.	.	.	2
Zopet:								
Iz nižjih razredov premeščenih	.	19 ²	13	15	20	14 ¹	6 ¹	87 ⁴
Repetentov	.	.	.	3	.	.	.	3
Med šol. letom jih je izstopilo . .	3	2	1	3	2	11 ¹	5 ¹	27 ²
Koncem šolskega leta 1917./18. je bilo tedaj učencev	26 ⁴	17 ²	12 ⁴	17	18	5	1	96 ¹⁰
II. Po rojstnem kraju:								
Iz Idrije in iz idrijskega okraja	16 ²	11 ²	9 ⁴	10	14	3	.	63 ⁸
S Kranjskega sicer	4 ²	2	1	3	3	2	1	16 ²
S Primorskega	6	4	2	3	1	.	.	16
S Štajerskega	.	.	.	1	.	.	.	1
								96 ¹⁰
III. Vere so vsi rimsko-katoliške.								
IV. Po materinščini:								
Slovenci	26 ⁴	17 ¹	12 ⁴	17	18	5	1	96 ⁹
Čehi	.	0 ¹	.	.	.	.	.	0 ¹
								96 ¹⁰
V. Po bivališču staršev:								
Iz Idrije in bližnje okolice . . .	19 ⁴	14 ²	10 ⁴	10	15	4	1	73 ¹⁰
Od drugod	7	3	2	7	3	1	.	23
								96 ¹⁰
VI. Šolnino								
je plačalo v I. polletju učencev	16	.	5	4	1	2	1	29
K	480	.	150	120	30	60	30	870
v II. polletju učencev	6	7	4	2	5	4	.	28
K	180	210	120	60	150	105	.	825
Skupaj . . . K	660	210	270	180	180	165	30	1695

IV. Podpore učencem.

a) Dijaške ustanove.

1. Gostiša Alojzij, V. razred: Blaž Kortsche IV. letnih	80.— K
2. » » V. » Josip Mikuž . . . »	252'32 »
3. Grum Julijan, V. » Jan. Krst. Novak . . »	107.— »
4. Pogačnik Ciril, V. » Jos. Schlaker IV. »	199.— »
5. Rupnik Josip, VII. » Jan. Ev. Kavčič za leto 1818.	100.— »
Skupaj . .	738'32 K

b) Lokalne podpore.

»Podporno društvo za dijake na realki v Idriji« je tudi letos posodilo pretežni večini dijakov skoraj vse učne knjige. Na zimo je podarilo 8 učencem močne čevlje z lesenimi podplati, ki jih je dobavila tvrdka K. Pollak v Ljubljani po znižani ceni. Za nabavo oblek je dovolilo društvo dvema dijakoma po 40 K, enemu 50 K, dvema po 60 K, enemu 70 K, dvema po 80 K, dvema po 120 K podpore. Enemu dijaku je društvo nabavilo popolno obleko, ki je veljala 268 K 74 vin., enemu pa perila za 42 K. Dva dijaka sta dobivala po 10 K, dva pa po 15 K mesečne podpore.

Društveno premoženje je znašalo koncem leta 1917. poleg bogate knjižnice 16.157 K; 7000 K od te glavnice je naloženih v avstrijskem vojnem posojilu.

Društveni občni zbor se je vršil dne 22. decembra 1917. V odbor so bili izvoljeni: dr. Lončar Dragotin za predsednika; dr. Snoj Andrej za podpredsednika; Bajželj Ivan za tajnika; Mlakar Ljudevit za blagajnika; dr. Papež Milan in Kuželički Jurij za namestnika; Šinkovec Fran in Novak Fran za pregledovalca računov.

Pokrovitelj društva postane, kdor plača 100 K; društvenik 10 K; podpornik vsak, ki društvu kaj daruje.

Račun Podpornega društva za leto 1917.

Prejemki.

1. Saldo iz upravnega leta 1916.	K 74'88
2. Podpora c. kr. ministrstva za javna dela . . »	300.—
3. Podpora dež. odbora vojvodine Kranjske . . »	400.—
4. Podpora mestne občine idrijske »	300.—
5. Podpora Okrajne hranilnice in posojilnice v Idriji	150.—
Odnos . .	K 1224'88

Prenos . . .	K 1224:88
6. Članarina in podpornina v Idriji	» 416—
7. Odškodnina za pokvarjene knjige	» 21:60
8. Dvignjeno iz hranilnice	» 365—
9. Kuponi in obresti vojnega posojila	» 165—
Skupaj . . .	K 2192:48

I z d a t k i.

1. Podpora dijakom	K 530—
2. Sluga, kolki, znamke in drugo	» 47:40
3. Dijakom za čevlje in obleko	» 475:60
4. Vloženo v hranilnico	» 1130:50
5. Gotovina v blagajni	» 8:98
Skupaj . . .	K 2192:48

Seznamek pokroviteljev, društvenikov in podpornikov v tekoči upravni dobi.

Pokrovitelji: C. kr. ministrstvo za javna dela, 300 K; deželni odbor vojvodine Kranjske, 400 K; mestna občina idrijska, 300 K; Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji, 200 K.

Društveniki: Msgr. Arko Mihael, Baebler Baltazar, Bajc Jodok, Bajzelj Ivan, Ciniburk Fran, dr. Čadež Fran, Debeljak Anton, Dežela Josipina, Didič Fran, Goli Fran Ks., Harmel Dragotin, Harmel Adolf, Katič Davorin, Kobal Matevž, Kogej Srečko, Kogovšek Ivanka, Kuželički Jurij, Lapajne Dragotin, dr. Lončar Dragotin, dr. Mencej Josip, Mlakar Ljudevit, Novak Fran, dr. Papež Milan, Pirc Zofija, Sax Hinko, dr. Snoj Andrej, Souvan Marija, Šepetavec Josip, Šinkovec Fran, Šotola Jaroslav, Šraj in Grilc, Tavzes Fran, Turk Ivan, Vidic Filip, Železnikar Ivan.

Podporniki: Albrecht Ivana 2 K, Bezeg Karol 1 K, Buh Pavla 1 K, Burnik Josip 2 K, Burnik Lina 1 K, Danihelka Anton 4 K, Dobeš Adalbert 1 K, Golé Anton 4 K, Gruden Ana 2 K, Gruden Josip 3 K, Izlakar Ivan 1 K, Jazbar Ivan 4 K, Kavčič Fran 4 K, Kavčič Josip 1 K, Kavčič Marija 2 K, Kos Ana 4 K, Knap Anton 1 K, Knap Josip 2 K, Krapš Anton 1 K, Kobal Alojz 4 K, Lapajne Helena 2 K, Lapajne Pavel 4 K, Likar Marija 2 K, Laus Stana 2 K, Lipušček Andrej 5 K, Mačkovšek Andrej 1 K, Nagode Marija 1 K, Novak Leopoldina 1 K, Oswald Fran 5 K, Oswald Ivan 4 K, Pogačnik Ivan 4 K, Podobnik Anton 1 K, Kajetan pl. Premerstein 3 K, Prelovec Fran 2 K, Rupnik Marija 4 K, Seljak Josip 1 K, Šebenik Marija 1 K, Štravs Ivan 2 K, Štros Leopold 1 K, Šuntar Ana 4 K, Treven Ignacij 2 K, Treven Karol 4 K, Vehovar Mihael 3 K, Vončina Fran 2 K.

Vsem pokroviteljem, društvenikom in podpornikom izreka ravnateljstvo iskreno zahvalo, priporočajoč se njih daljnji naklonjenosti v prid mladini.

Podporno društvo za dijake na realki v Idriji žaluje letos za svojim ustanoviteljem in pokroviteljem, gospodom

Valentinom Lapajnetom,
posestnikom in trgovcem v Idriji.

Od ustanovitve društva dne 5. novembra leta 1901. do svoje prezgodnje smrti dne 4. novembra 1917. leta je deloval v prid društva kot odbornik: prva leta kot blagajnik, pozneje kot podpredsednik. Na njegov predlog je tudi mestni zastop idrijski že dne 4. julija 1894. leta sklenil ustanoviti srednjo šolo na občinske stroške, kar se je potem uresničilo leta 1901. — Hvaležen mu spomin!

V. Šolsko zdravstvo.

Obvezna telovadba se je vršila, dokler je imelo zasedeno šolsko poslopje vojaštvo, oziroma dokler niso bili prostori osnaženi, na šolskem igrišču, pozneje pa v telovadnici. V jeseni so igrali dijaki na igrišču ob lepem vremenu v sredah in sobotah popoldne vselej po 2 uri običajne igre in se vadili v lahkoatletskih vajah. Pozno v jeseni pa je oddelek vojaštva, ki je kampiral na igrišču, vdrl v hišico, kjer so bila shranjena igrala. Večino igral so vojaki uničili, nekaj pa otroci raznesli in pokončali. Kar se je rešilo ter spravilo nazaj v popravljeno hišico, so čez dva dni zopet neznani zlikovci raznesli in uničili. Tako je bil zavod ob vsa igrala. Ker v sedanjem času ni dobiti igral, posebno ne žog iz usnja in kavčuka, in ker se je del igrišča zopet uporabil za napravo zelenjavnih vrtov, se igre spomladi in poleti niso mogle nadaljevati.

Igre na planem po vojaškem načinu so bile le tri. Da se niso gojile v polni meri, je vzrok slaba prehrana učencev in slaba obutev. Pač pa so se uporabili nekateri prosti popoldnevi za nabiranje listja od robidovja, malin in rdečih jagod.

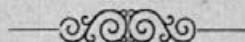
Pozimi so se dijaki sankali in drsali, poleti pa so se kopali v Idriji.

Strelnih vaj ni bilo, ker ni na razpolago pušek in streliva.

Obvezne telovadbe so bili oproščeni vse leto 3 učenci, t. j. 2-58 %; začasno pa je bil oproščen 1 učenec.

VI. Kronika.

15. septembra: Dopoldne vpisovanje, popoldne sprejemne izkušnje v I. razred.
17. septembra: Ponavljalne, dodatne in sprejemne izkušnje v višje razrede.
18. septembra: Vpisovanje v II. do VII. razred.
19. septembra: Otvoritvena služba božja.
20. septembra: Pričetek pouka.
- 16., 17. in 20. oktobra: Nabiranje perila za vojake.
25. in 26. oktobra: Prva šolska izpoved in sv. obhajilo.
 1. novembra: Pobiranje darov za vojaške grobove.
 3. novembra: Slavnost zaradi zmage nad Italijani.
 4. novembra: Slovesna služba božja na cesarjev god.
18. novembra: Zahvalnica za rešitev cesarja iz smrtne nevarnosti.
21. novembra: Žalnica za pokojnim cesarjem.
22. novembra: Pobiranje darov za vojaške vdove in sirote.
 4. decembra: Rudniški praznik sv. Barbare.
23. decembra do 6. januarja: Božične počitnice.
 1. februarja: Izredna matura.
 9. februarja: Sklep I. polletja.
 9. do 12. februarja: Semestralne počitnice.
13. februarja: Pričetek II. polletja.
11. marca: Izredna matura.
21. do 23. marca: Duhovne vaje, velikonočna izpoved in sveto obhajilo.
24. marca do 2. aprila: Velikonočne počitnice.
27. aprila: Slovesna služba božja na cesaričin god.
 4. maja: Praznovanje sv. Florijana.
10. maja: Slovesna služba božja na cesaričin rojstni dan.
30. maja: Zavod se udeleži cerkvenega obhoda na Telovo.
2. junija: Nabiranje darov za slovenske slepce, invalide in vojne sirote.
 - 3., 4., 5. in 6. junija: Pismena matura.
21. junija: Monsignor Mihael Arko, mestni župnik in dekan, nadzoruje verski pouk.
22. junija: Zavod se udeleži rudniške slavnosti na dan sv. Ahačija.
24. in 25. junija: Tretja šolska izpoved in sv. obhajilo.
28. junija: Sklep šolskega leta.

B.

Vzgoja in pouk.

I. Obvezni predmeti.

a) Učni načrt.

Podlaga pouku je normalni učni načrt po min. naredbi z dne 8. aprila 1909, št. 14.741. — Za slovenščino in francoščino ima zavod poseben učni načrt po min. odredbah z dne 7. junija 1901, št. 13.152, in z dne 5. julija 1905, št. 23.775. — Za verouk določa min. naredba z dne 29. maja 1912, št. 22.169, tudi za VII. razred po 2 tedenski uri. — Za telovadbo velja učni načrt z dne 27. junija 1911, št. 25.681. — Za učni jezik velja min. odredba z dne 26. junija 1910, št. 24.156.

V naslednji razpredelnici pomenja debel tisk slovenski, droben pa nemški učni jezik; terminologija se podaja v obeh jezikih.

Predmet	Razred							Skupaj
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Veronauk	2	2	2	2	2	2	2	14
Slovenščina	3	3	3	3	3	3	3	21
Nemščina	5	5	4	4	3	3	4	28
Francoščina	.	.	5	4	4	3	3	19
Zemljepis	2	2	2	2	1	1	3	10
Zgodovina	2	2	2	2	3	2		16
Matematika	3	3	3	4	4	4,3	5	26, 25
Prirodopis	2	2	.	.	2	2,3	3	11, 12
Kemija	.	.	.	3	3	2	.	8
Fizika	.	.	3	2	.	4	4	13
Geometrija	.	2	2	3	3	3	2	15
Prostorčno risanje	4	4	4	3	3	2	3	23
Lepopisje	1	.	.	.	.	.	.	1
Telovadba	2	2	2	2	2	2	2	14
Skupaj	26	27	32	34	33	33	34	219

V šolskem letu 1917./18. se je vršil pouk po omenjenih ministrskih odlokih in po gorenjem urniku; le pouk v prostoročnem risanju se je skrčil za 4 in pouk v telovadbi za 2 uri: IV. razred je imel po 2 uri (namesto 3 ure) risanja na teden, a VI. in VII. razred sta imela skupno risanje po 2 tedenski uri (namesto po 5 ur) in skupno telovadbo po 2 uri na teden (namesto po 4 ure).

b) Učne knjige za šolsko leto 1918./19.

(Odlok c. kr. dež. šolskega sveta z dne 16. maja 1918, št. 3511.)

Veronauk:

- I.—II. razr. Veliki katekizem.
- III. » Stroj, Liturgika; Karlin, Stara zaveza.
- IV. » Karlin, Nova zaveza.
- V. » Kržič, Zgodovina sv. katoliške Cerkve.
- VI. » Svetina, Katol. verouk za realce.
- VII. » Pečjak, Katol. verouk, III. del.

Slovenščina:

- Janežič-Sket, Slov. slovnica, 10. izdaja.
- V. razr. Erjavec, Hudo brezdno. — Detela, Pegam in Lambergar. — Finžgar, Študent naj bo. — Jurčič, Lepa Vida.
- VI. » Aleksandrov, Pesmi in romance. — Levstik, Potovanje iz Litije do Čateža. — Detela, Učenjak.
- VII. » Prešeren, Poezije. (Po izbiri.) — Mencinger, Abaddon. — Meško, Ob tihih večerih.

Nemščina:

- I.—II. razr. Končnik-Fon, Deutsches Lesebuch I.
- III.—IV. » Končnik-Fon, Deutsches Lesebuch II.
- IV.—VII. » Tumlriz, Deutsche Sprachlehre für Mittelschulen, 6. izd.
- V. » Kummer-Stejskal, Deutsches Lesebuch f. R. V., 7. izd.
- VI. » Kummer-Stejskal, Deutsches Lesebuch f. R. VI., 6. izd.
- VII. » Kummer-Stejskal, Deutsches Lesebuch f. R. VII., 6. izd.
- V.—VII. » Kummer-Stejskal, Leitfaden d. Literaturgeschichte, 10. izd.
- V. » Lessing, Minna von Barnhelm. — Grillparzer, Die Ahnfrau. — Fischer, Frauendienst.
- VI. » Lessing, Emilia Galotti. — Schiller, Wilhelm Tell; Wallenstein.

- VII. razr. Goethe, Egmont; Hermann und Dorothea. — Grillparzer, König Ottokars Glück und Ende. — Schiller, Die Jungfrau von Orleans.

Francoščina:

- III. razr. Juvančič, Učna knjiga I.
 IV. » Juvančič, Učna knjiga II.
 V.—VI. » Weitzenböck, Lehrbuch II. A. B.
 VII. » Duschinsky, Übungsbuch. — Choix de lectures.

Zemljepis:

- I.—VII. razr. Richter-Müllner, Schulatlas.
 I. » Pajk, Zemljepis I.
 II.—III. » Bežek, Zemljepis.
 IV. » Orožen, Domovinoznanstvo.
 V. » Müllner, Erdkunde IV.
 VI. » Müllner, Erdkunde V.
 VII. » Marek-Mayer-Eperjesy, Vaterlandskunde.

Zgodovina:

- I.—IV. razr. Putzger, Historischer Schulatlas.
 I. » Mayer-Kaspret, Stari vek.
 II. » Mayer-Kaspret, Srednji vek; Novi vek.
 III. » Mayer-Kaspret, Novi vek.
 IV. » Rebhann, Lehrbuch für Realschulen I.
 V. » Rebhann, Lehrbuch für Realschulen II.
 VI.—VII. » Rebhann, Lehrbuch für Realschulen III.

Matematika:

- I.—III. razr. Matek-Peterlin, Aritmetika.
 IV.—VII. » Matek-Zupančič, Aritmetika; Geometrija.
 V.—VII. » Jellinek, Logarithmische Tabellen.

Prirodopis:

- I.—II. razr. Macher, Živalstvo; Rastlinstvo.
 V. » Macher, Botanika.
 VI. » Poljanec, Živalstvo.
 VII. » Hochstetter-Bisching, Mineralogie und Geologie.

Fizika:

- III.—IV. razr. Senekovič, Fizika, 3. izd.
 VI.—VII. » Reisner, Fizika za višje razrede.

Kemija:

- IV. razr. Baebler, Kemija in mineralogija.
 V. » Rippel, Chemie für Oberrealschulen I.
 VI. » Rippel, Chemie für Oberrealschulen II.

Geometrija:

- I.—III. razr. Mazi, Geometrijski nazorni nauk I., II., III.
 IV.—VII. » Barchanek-Ludwig, Darstellende Geometrie und Raumlehre.
 V. » Heller, Aufgaben I.
 VI.—VII. » Heller, Aufgaben II.

c) Pismene naloge.**V. razred.***Iz slovenščine.*

1. a) Moje počitniško kmetovanje. b) Moderna vozila. —
 2. a) Rdeči križ. b) Zaradi katerih svojih lastnosti nam je narodno blago literarna dragocenost? (Po šolski obravnavi.) —
 3. a) »Preljubo veselje, oj, kje si doma.« (A. M. Slomšek.) b) Sloga jači, nesloga tlači. (N. pr.) — 4. a) Glavni vzroki Franceljnovega padanja. (Po prebranih Finžgarjevih dijaških spominih »Študent naj bo«.) b) Franceljnove oče. (Karakteristika.) —
 5. a) Rudolf Habsburški. b) Nekaj običajev iz mojega rojstnega kraja. — 6. Moje zadnje prebrano slovensko leposlovno delo. —
 7. a) Kako naj porabim svoj prosti čas? b) Nekaj o redivnosti rastlin. (Po prirodoopisnem in kem. pouku.) — 8. a) Za pridnega za vsakim grmom kos kruha, pod vsakim kamenom krajcar. (N. pr.) b) Moj najljubši kotichek v idrijski okolici. — 9. a) »Gozdič je že zelen, — travnik je razcveten; — ptički pod nebom — prav milo pojo.« (Nar. pesem.) b) V letalu nad fronto. —
 10. a) Mati Smrekarica. (Po Jurčičevem »Sosedovem sinu«.) b) Ljubo doma, kdor ga ima. (Nar. pr.)

VI. razred.

1. a) Kako sem si širil o počitnicah svoje obzorje? b) Moj prijatelj. — 2. a) Zakaj so vojaške vaje za dijake pomembne? b) Razgovor med Levstikovim in Strelvim »Popotnikom«. (Po šolski obravnavi.) — 3. Prosto voljene teme. — 4. a) Moje sodelovanje pri patriotičnih nabiranjih. b) Kaj in kako naj čitamo? — 5. a) Romantika v Kersnikovi povesti »Na Žerinjah«. b) »Skrbi zase, ljubi brata, — Dvigni ga, odpri mu vrata, — Bodi ti sodnik srce!« (Fr. Levstik.) — 6. Nikolaj Zrinjski, avstrijski Leonida. (V obliki primere.) — 7. a) Prešeren v »Sonetih nesreče«. b) Moj najdražji grob. — 8. a) Zakaj se učimo tujih jezikov? b) »Čas je veter, ki pleve razpihava in le zrno pušča.« (Fr. Levstik.) —

9. a) Zakaj ljubimo domovino bolj ko druge kraje? b) V družbi knjige. — 10. a) Katera oseba v Cankarjevem »Jakobu Rudi« mi je najbolj simpatična? b) Zlato lepò, pamet lepša. (Nar. pr.)

VII. razred.

1. a) Kako slavimo padle junake najbolj? b) Moja najljubša slovenska knjiga. (Utemeljitev.) — 2. a) Kako moramo razodevati svojo ljubezen do domovine? b) Zoisov krog. — 3. Prosto voljene teme. — 4. a) Pred bitko. (Vzpodbujevalen nagovor vojakom.) b) »Popolnitev bodi moj edini vzor, — luč, resnica moje delovanje.« (Kette.) — 5. a) Ferdinand I., ustanovnik avstro-ogrske monarhije. b) Prešeren v elegiji »Slovo od mladosti«. c) Prava in lažiomika. — 6. a) Narodne starine. b) Sava pripoveduje o svojem prvem potovanju. (Zemljepisni obrazec.) — 7. a) Domovinska ljubezen — vir najblažjih del. b) Kaj pričakujem od življenja? — 8. a) Kake spomine na svojo preteklost hrani Idrija? b) Roman in njegov pomen v modernem življenju. — 9. a) Pri katerih prilikah se je posebno pokazal patriotizem avstrijskih narodov? b) »Vsak rokodelc se uči, uči se in vadi umetnik, — Sam pisatelj, poet, bratje, bi se ne učil?« (Stritar.) c) »Jeklen značaj, dolžnosti spolnovanje — najvišja, prava dika je moža.« (Gregorčič.) — 10. Zrelostna naloga.

V. razred.

Iz nemščine.

1. Hildebrand und Hadubrand. — 2. Lebensschicksale eines Pferdes. — 3. a) Der Unterschied zwischen dem weltlichen und dem geistlichen Rittertum der mittelhochdeutschen Dichtung. b) Die Freuden und Leiden des Winters. — 4. Würdigung des Walther'schen Liedes »Die Traumdeuterin«. — 5. a) Eine Grabrede. (Im Anschluß an »Das letzte Geleit« von Seidel.) b) Ein Brief ins Feld. — 6. a) Warum lernen wir fremde Sprachen? b) Arbeiten und nicht verzweifeln! — 7. a) Hüon bei Scherasmin. b) Ein Thema nach freier Wahl. — 8. a) Das Wort als Waffe. b) Die Milch. c) Ein Sonntag in Idria im Frühling. — 9. a) Eines Tages Freud und Leid im Studentenleben. b) Was der Kriegerurlauber erzählte.

VI. razred.

1. Wie ich den Krieg miterlebe. — 2. a) Wenn das Mittelalter eine Nacht war, dann war es eine Nacht voll Sterne. (Schlegel.) b) Erkenne dich selbst! (Beobachtungen an der eigenen Person. — 3. a) Die Riccaut-Szene in »Minna von Barnhelm«. b) Die Bedeutung Lessings für die deutsche Bühnendichtung. — 4. Spare, lerne, leiste was, so hast du, kannst du, bist du was. — 5. a) Gedankengang des Gedichtes »Adler und Taube« von Goethe. b) Freies Thema. (Eine Szene aus Goethe's »Reineke Fuchs«.) c) Wie wurde der Mensch ein Kind der

Sorge? (Nach Herders Gedicht »Das Kind der Sorge«.) — 6. Charakteristik einer Persönlichkeit. — 7. a) Welche Anschauung des Schweizer Volkes und Landes bietet der erste Aufzug von Schillers »Wilhelm Tell«? b) Was machte bisher im Leben auf mich den tiefsten Eindruck? — 8. a) »Das höchste Gut des Menschen ist sein Volk.« (Goethe.) b) Die Kultur, die gewesen, bröckelt, seit der erste Gang der Maschine erscholl. c) »Willst du wandern auf die Höhen, — Sollst du leichten Schrittes gehen, — Wenig mit dir führen.« (Björson.) — 9. a) Erscheint uns hinreichend die Rechtfertigung, die Schiller für Geßlers Ermordung gibt? (Wilhelm Tell.) b) Stürmen muß es, soll es Frühling werden. (Zu erläutern mit Beziehung auf die Natur, das Leben einzelner Menschen und ganzer Völker.)

VII. razred.

1. »Dem dunkeln Schoß der heil'gen Erde — Vertraut der Sämann seine Saat — Und hofft, daß sie entkeimen werde — Zum Segen nach des Himmels Rat.« (Schiller.) — 2. Das Los der Vertriebenen. (Nach »Hermann und Dorothea«. Eine Parallele zwischen Vergangenheit und Gegenwart.) — 3. a) Parallele zwischen der großen französischen und der jüngsten russischen Revolution. b) Die Mutter in Goethes »Hermann und Dorothea«. — 4. Ein Menschenschicksal. (Nach »Salas y Gomez« von Chamisso.) — 5. »An's Vaterland an's teure, schließ dich an! — Das halte fest mit deinem ganzen Herzen! — Hier sind die starken Wurzeln deiner Kraft; — Dort in der fremden Welt stehst du allein, — Ein schwankend Rohr, das jeder Sturm zerknickt.« (Schiller.) — 6. Gedanken über die Entwicklung des Verkehrswesens. — 7. a) Grundriß des zweiten Auftritts des zweiten Aufzugs, b) des zweiten Auftritts des dritten Aufzugs von Schillers »Wilhelm Tell«. — 8. a) Wer etwas lernen will, der muß dazu drei Gaben — Von obenher, an sich und auch von außen haben: — Die Fähigkeit, die Lust und die Gelegenheit. b) Abschied von der Schule. — 9. Reifeprüfungsarbeit.

č) Prebrana slovstvena dela.

V. razred. *Iz slovenščine.*

Finžgar, študent naj bo. — Jurčič, Sosedov sin. — Meško, Požigalec.

VI. razred.

Gregorčič, Poezije. (Izdaja Družbe sv. Mohorja.) — Kernik, Na Zerinjah. — Cankar, Jakob Ruda.

VII. razred.

Prešeren, Poezije. (Po izbiri.) — Levstik, Ježa na Parnas. — Stritar, Zorin.

V. razred.

Iz nemščine.

Wieland, Oberon. — Grillparzer, Die Ahnfrau.

VI. razred.

Lessing, Minna von Barnhelm. — Schiller, Wilhelm Tell.

VII. razred.

Goethe, Hermann und Dorothea. — Schiller, Wilhelm Tell.

**d) Domače berilo in govorniške vaje, oziroma
prosta predavanja.**

(Odlok c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 22. oktobra 1913, št. 1163.)

V. razred.

Pri pouku slovenščine.

1. Erjavec, Hudo brezdno. (Vončina Karol.) — 2. Detela, Novo življenje. (Izlakar.) — 3. Detela, Trojka. (Kobal.) — 4. Kostanjevec, Gozdarjevi spomini. (Pogačnik.) — 5. Jurčič, Pravda med bratoma. (Velikajne.) — 6. Pavl. Pajkova, Domačija nad vse! (Tratnik.) — 7. Cankar, Sosed Luka. (Uršič.) — 8. Sket, Miklova Zala. (Uršič.) — 9. Milčinski, Ptiki brez gnezda. (Sepe.) — 10. Kostanjevec, Novo življenje. (Novak.) — 11. Finžgar, Stara in nova hiša. (Vončina Karol.) — 12. Slovenski basnopisci. (Gantar.) — 13. Jurčič, Deseti brat. (Dolenc.) — 14. Kipling, Džungla. (Velikajne.) — 15. Fran Levec. (Gantar.) — 16. Matija Valjavec. (Šinkovec.) — 17. Stritar o Jurčiču. (Uršič.) — 18. Jurčič-Gerstaecker. (Tratnik.) — 19. A. M. Slomšek. (Pogačnik.) — 20. Levstik, Martin Krpan. (Grum.) — 21. Meško, štiri smrti. (Vončina Anton.) — 22. Jurčič, Lepa Vida. (Novak.) — 23. Nar. pes. Lepa Vida. (Vzorna deklamacija. [Vuča].) — 24. O metaforah v slovenski poeziji. (Izlakar.)

VI. razred.

1. Levstikov življenjepis. (Vončina Albin.) — 2. Slomšek in njegovo literarno delo. (Poljanšek.) — 3. Miroslav Vilhar. (Burnik.) — 4. Meško, Romanje na goro. (Poniž.) — 5. Česa je treba našim pesnikom? (Po Stritarju Kogej.) — 6. Finžgar, Student naj bo. (Jalen.) — 7. Simon Gregorčič. (Vončina Edgar.) — 8. Stritar, Rosana. (Kacin.) — 9. Milčinski, Tolovaj Mataj. (Burnik.) — 10. Meško, Črna smrt. (Vončina Edgar.) — 11. René Bazin - Izidor Cankar, Gruda umira. (Poljanšek.) — 12. Sv. Ciril in Metod. (Vrč.) — 13. Slovenska protestantska pesem. (Kacin.) — 14. Pavl. Pajkova, Planinska idila. (Jalen.) — 15. Jurčič, Cvet in sad. (Vončina Edgar.)

VII. razred.

1. Pasijonske igre na Slovenskem. (Jelinčič.) — 2. Academia operosorum. (Jelinčič.) — 3. Janzenizem in slovensko slovstvo.

(Po Grudnu Rupnik.) — 4. Linhart, Županova Micka. (Pirc.) — 5. Funtek, Tekma. (Jelinčič.) — 6. Metelko in Metelkovci. (Rupnik.) — 7. Kersnik, Kmetska smrt. (Rupnik.) — 8. Slovenska pesem idrijskih rudarjev. (Rupnik.) — 9. Prešeren in narodna pesem. (Jelinčič.) — 10. Stritar, Sodnikovi. (Rupnik.) — 11. Boj med Levstikom in Hicingerjem. (Pirc.) — 12. Zgodovina idrijskega gledišča. (Pirc.)

V. razred. *Pri pouku nemščine.*

1. Charakteristik Kriemhildens. (Novak.) — 2. a) Die Erfindung des Schießpulvers. b) Walther von Aquitanien. (Izlakar.) — 3. Gudrunlied. (Tratnik.) — 4. Die Buchdruckerkunst. (Gantar.) — 5. Die Gewinnung des Leuchtgases. (Dolenc.)

VI. razred.

1. Einige militärische Erfindungen. (Burnik.) — 2. Über die flüssige Luft. (Kacin.) — 3. a) Goethes Reise nach Italien. b) Die Abwehrkanonen. (Poljanšek.) — 4. Die neue Dampfmaschine. (Vončina Edgar.)

V. razred. *Pri pouku kemije.*

Die Geschichte der Zündmittel. (Izlakar.) — Rauchsches Pulver. (Novak.) — Der Ton. (Tratnik.) — Milo. (Grum.)

VI. razred.

Chemisch-technische Produkte pflanzlicher Herkunft. (Poljanšek.) — Der Alkohol und seine Wirkung auf den menschlichen Organismus. (Kacin.) — Organische Gifte. (Vončina Edgar.) — Die Tinte. (Jalen.)

V. razred. *Pri pouku prirodopisa.*

Skrob. (Pogačnik.) — Najbolj škodljiv plevel. (Izlakar.) — Plezalke in ovijalke. (Dolenc.) — Dva kranjska prirodopisca. (Uršič.)

VI. razred.

Mimikrija. (Jalen.) — Inteligenca mravelj. (Poljanšek.) — Preživljanje kač. (Burnik.)

IV. razred. *Pri pouku zgodovine.*

Über Platos Leben. (Jereb.) — Die Perserkriege. (Kavčič.) — Alexander der Große und seine Weltbedeutung. (Zimmermann.)

V. razred.

Die Entdeckungsgeschichte von Amerika. (Gantar.)

VI. razred.

Maria Theresia und ihre Reformen. (Kacin.) — Das Schulwesen unter Maria Theresia. (Poljanšek.)

VII. razred.

Die slavische Romantik und ihre Folgen. (Jelinčič.)

V. razred.

Pri pouku verstva.

O bogomilih. (Dolenc.) — Vzroki vzhodnega razkola. (Gantar.) — Husova osebnost. (Izlakar.) — Sv. Anton Puščavnik po opisu cerkvenega učenika sv. Atanazija. (Novak.) — O vzrokih protestantizma na Slovenskem. (Novak.) — Sv. Avgustin in sv. Monika. (Sepe.) — Primož Trubar — slovenski reformator. (Vončina A.) — Srednjeveška šola. (Tratnik.)

VI. razred.

Izvor človeškega rodu. (Burnik.) — Ali se sme iz najstarejših najdeb človeških ostankov sklepati na živalsko pokolenje človekovo? (Jalen.) — Človeška in živalska duša. (Kacin.) — O izvoru človeške govorice. (Poljanšek.) — Najnovejši poskusi za dokaz živalske inteligence. (Vončina Edgar.)

VII. razred.

Kritika razlogov za sežiganje mrličev. (Rupnik.)

e) Vzgojni in učni uspeh.

I. Pregled klasifikacije ob koncu šolskega leta 1917./18.

a) Vedenje.

Red:	Razred							Skupaj	o/o
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		
Prav lepo	10	5	7	8	6	3	1	40	41.7
Lepo	16	10	4	9	12	2	.	53	55.2
Primerno	.	2	1	.	.	.	.	3	3.1
Neprimerno	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Brez reda	0 ¹	0 ²	0 ⁴	.	.	.	.	0 ¹⁰	0.100
Skupaj	26 ⁴	17 ²	12 ⁴	17	18	5	1	96 ¹⁰	100.100

b) Napredek.

		Razred							Skupaj	o/o
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		
Za prestop v višji razred jih je (razred je dovršilo)	odlično sposobnih (z odličnim uspehom)	5 ¹	2 ¹	2	2	.	1	.	12 ²	12 ² 20
	sposobnih (z uspehom)	17 ²	10	6 ⁴	10	14	4	1	62 ⁶	64 ⁷ 60
	obče sposobnih . . .	1 ¹	0 ¹	.	.	.	.	.	1 ²	1 ⁰ 20
	nesposobnih (z nezadostnim uspehom) .	3	2	2	.	1	.	.	8	8 ³
Neklasificiranih je . . .		.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ponavljalno izkušnjo jih ima		.	3	2	5	3	.	.	13	13 ⁵
Dodatno izkušnjo jih ima . .		.	.	.	.	.	.	.	.	.
Skupaj . . .		26 ⁴	17 ²	12 ⁴	17	18	5	1	96 ¹⁰	100 ¹⁰⁰

II. Dodatek h klasifikaciji za leto 1916./17.

		Razred							Skupaj	o/o
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.		
Ponavljalnih in dodatnih izkušenj .		3	.	.	.	1	.	1*	5	10
Izmed teh uspešnih		3	.	.	.	1	.	1	5	10
Končna klasifikacija za leto 1916./17.	odličnih . .	2 ¹	4	4	.	1	2	.	13 ¹	13 ²⁵
	sposobnih . .	18 ¹	7	12	21 ¹	9	3	5	75 ²	75 ⁵⁰
	obče sposobnih .	1	2	.	1	.	.	.	4	4
	nesposobnih .	3	3	.	2	.	.	.	8	8
	neklasificiranih . . .	.	.	.	.	.	.	0 ¹	0 ¹	0 ²⁵
Skupaj . . .		24 ²	16	16	24 ¹	10	5	5 ¹	100 ⁴	100 ¹⁰⁰
Učni smoter doseglo v o/o		87 ⁵ 50	81	100	91 ⁶ 25	100	100	100		

* Izjemoma dovoljena.

f) Zrelostne izkušnje.

1. V jesenskem terminu.

Zrelostno izkušnjo sta delala v jesenskem terminu dva kandidata: Vičič Vladislav in Žabkar Avgust. Od 23. do 26. oktobra 1917 so se vršile pismene izkušnje, ustna pa 29. oktobra 1917 pod predsedstvom ravnatelja dr. St. Bevka. Obema kandidatom se je priznala zrelost.

2. Izredna termina.

Dne 1. februarja 1918 sta delala zrelostno izkušnjo kot vojaka: Eržen Rafael in Jacaz Božidar; obema se je priznala zrelost, prvemu z odliko.

Dne 11. marca 1918 so delali zrelostno izkušnjo k vojakom odhajajoči sedmošolci: Jelinčič Zorko, Pirnat Vladimir, Rupnik Josip in Žorž Alojzij; vsem kandidatom se je priznala zrelost, prvemu z odliko.

3. V poletnem terminu.

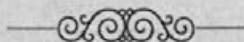
Pismene naloge je izdeloval kandidat dne 3., 4., 5. in 6. junija, ustne izkušnje se vrše dne 9. julija. Podrobneje se poroča o tem v prihodnjem izveščju.

II. Neobvezni predmeti.

1. **Petje** se je poučevalo v dveh tečajih po 2 uri na teden; v I. tečaju 1. polletje: 18, 2. polletje: 12; v II. tečaju 1. polletje: 22, 2. polletje: 19 učencev. Učenci so peli pri šolski službi božji.

2. **Stenografija** se je poučevala v enem tečaju po 2 uri na teden; v 1. polletju: 16, v 2. polletju: 14 učencev.

3. **Vaje v kemičnem laboratoriju** so se vršile v dveh tečajih po 2 uri na teden; v I. tečaju 1. polletje: 14, 2. polletje: 6; v II. tečaju 1. polletje: 15, 2. polletje: 6 učencev.

C.

Šola in vojna.

Za cesarja in domovino je dal svoje mlado življenje bivši dijak idrijske realke

Anton Kovač,

praporščak pri gorskem strelskem polku štev. 2.

Rojen je bil v Idriji dne 19. maja 1896. leta, obiskoval naš zavod v pripravljalnem in realčnih razredih od šolskega leta 1907./8. do 14. marca 1915. leta, ko je odšel k vojakom; maturiral je kot vojak dne 27. maja 1916. in padel ob reki Piavi dne 15. novembra 1917. leta. Blag mu spomin!

V boju pri Focsanih na Romunskem je bil ranjen dne 15. avgusta 1917 bivši naš dijak **Fran Albrecht**.

Učenci v zaledju so pod vodstvom svojih učiteljev zbirali denar in se udeleževali raznih dobrodelnih akcij za vojne namene.

V šolskem letu 1916./17. so postali člani društva »Studienfürsorge für Kriegswaisen und durch den Krieg notleidende Studenten beiderlei Geschlechtes« na Dunaju sledeči učenci: Šestošolci Pirc Danilo (5 K), Pirnat Vladimir (5 K) in Rupnik Josip (2 K); četrtošolci Jereb Avgustin (1 K), Vuča Stanislav (1 K) in Žagar Bogdan (1 K); tretješolci Andrejašič Anton (1 K), Bekar Anton (2 K), Didič Fran (4 K), Kavčič Kajetan (1 K) in Zimmermann Oton (1 K); drugošolca Jereb Rado (1 K) in Peternelj Jos. (1 K); prvošolca Gruden Adolf (2 K) in Treven Rafael (1 K) — skupaj 15 učencev, ki so dali 29 K.

Učenci so od drugega polletja dalje pod vodstvom svojih razrednikov dajali tako zvane tedenske prispevke. Nabralo se je 174 K 84 vin. V priznanje za dosedanje vnemo pri tedenskem prispevanju je razdelilo ravnateljstvo med učence 44 »spominjskih listov« v smislu odloka c. kr. dež. šolskega sveta za Kranjsko z dne 23. februarja 1918, št. 1337.

Člane za »Rdeči križ« je nabiralo 42 učencev in nabralo 126 K. Akcijo sta vodila namestna učitelja Debeljak in Mlakar.

Knjig za vojake na fronti je nabrala naša realka 433 (262 slovenskih, 153 nemških, 13 hrvaških, 4 laške in 1 francosko), ki so se odposlale v 15 zavojih. Akcijo je vodil namestni učitelj Mlakar.

Perila in obleke za vojake se je pod nadzorstvom poročevalca nabralo 144·20 kg; največ je dobil posameznik 40·20 kg, najmanj 0·80 kg; čista teža je znašala 130 kg. Voditelji so bili učenci iz V. do VII. razreda, drugi so bili v pomoč.

Darove za vojaške grobove sta pobirala sedmošolca Pirc Danilo in Rupnik Josip ter nabrala v ta namen 100 K. Akcijo je vodil ravnatelj dr. St. Bevk.

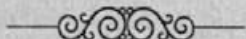
Za božičnico vojakom na fronti se je pod vodstvom ravnatelja dr. St. Bevka priredilo 112 kosov šivalnih in pisalnih potrebščin.

Za vojaške vdove in sirote se je pod nadzorstvom poročevalca nabralo 115 K. Učenci od V. do VII. razreda so bili voditelji, drugi so pomagali. Največji znesek, ki ga je dobila skupina, je znašal 18 K 24 vin., najmanjši pa 1 K 48 vin. Nabiralnike je posodila »Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji«; pri denarni manipulaciji je pomagal njen uradnik Fr. Kos.

V priznanje za vse te dobrodelne akcije je predlagalo ravnateljstvo za učence več odlikovanj v smislu odlokov c. kr. dež. šolskega sveta za Kranjsko z dne 3. oktobra 1917, št. 5472, in z dne 21. januarja 1918, št. 8921.

Kakor prejšnja leta, se je tudi letos pod vodstvom telovadnega učitelja Bajžlja in namestnega učitelja Kremenska nabiralo listje rdečih jagod, robidnic in malin kot nadomestek čaja za vojake na fronti. Nabiranje listja še ni zaključeno.

Dne 2. junija so nabirali učenci IV., V. in VI. razreda v smislu odloka c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 17. maja 1918, št. 2664, darove za slovenske slepce, invalide in vojne sirote. Zbirka je vrgla 156 K. Akcijo je vodil poročevalec.

Č.

Imenik učencev v šolskem letu 1917./18.

(Oklepaj znači med letom izstopivše učence, debeli tisk pa odličnjake.)

I. razred.

1. Adamič Mirko.	19. Masterl Alojzij.
2. Baebler Aleksij.	20. Mrakar Ivan.
3. (Bevk Kilijan.)	21. Mlinar Jernej.
4. Bratuš Anton.	22. Pagon Ivan.
5. Brenčič Rajko.	23. Petrič Rudolf.
6. Ferjančič Ivan.	24. Pogačnik Stanko.
7. Froon Karol.	25. (Poženel Henrik.)
8. Gostiša Josip.	26. Prelovec Fran.
9. Harmel Milan.	27. Rupnik Ferdinand.
10. Jelinčič Slavko.	28. Šinkovec Stanko.
11. (Jurman Florijan.)	29. Škraba Fran.
12. Kerpan Andrej.	
13. Kodrin Ludovik.	Privatistinj:
14. Kogej Martin.	30. Bezeg Milena.
15. Krašna Viktor.	31. Božič Albina.
16. Lapajne Ivan.	32. Kočevar Ivana.
17. Leskovic Vinko.	33. Rozina Ana.
18. Lončar Igor.	

II. razred.

1. Albrecht Rudolf.	13. (Likar Ivan.)
2. Bratuš Ivan.	14. Lipušček Viktor.
3. Čar Anton.	15. Oswald Ivan.
4. Demšar Ernst.	16. Šinkovec Josip.
5. Dolinar Julij.	17. Treven Rafael.
6. Gruden Adolf.	18. Volk Dušan.
7. Harmel Ivan.	19. (Vončina Fran.)
8. Hauptman Albert.	
9. Jazbar Ludovik.	Privatistinj:
10. Jelinčič Mirko.	20. Danihelka Marija.
11. Kovačič Ludovik.	21. Kenda Justina.
12. Lapajne Stanko.	

III. razred.

1. Albrecht Karol.	11. (Slokar Fran.)
2. Božič Vladislav.	12. Troha Bogomir.
3. Jereb Rado.	13. Vončina Stanko.
4. Kobal Rafael.	
5. Kos Josip.	Privatistinj:
6. Krapš Josip.	14. Jazbar Leopoldina.
7. Podobnik Anton.	15. Šinkovec Pavla.
8. Race Božidar.	16. Trpin Štefanija.
9. Rejic Feliks.	17. Vojska Terezija.
10. Rupnik Ivan.	

IV. razred.

1. Andrejašič Anton.	11. Pirjevec Stanislav.
2. (Didič Fran.)	12. Pogačnik Ljubomir.
3. (Divjak Josip.)	13. Poniž Roman.
4. (Eržen Stanislav.)	14. Rijavec Anton.
5. Jereb Avgust.	15. Seljak Ivan.
6. Juršič Maks.	16. Šinkovec Gregor.
7. Kavčič Kajetan.	17. Vadnjal Mirko.
8. Kenda Fran.	18. Vončina Karol.
9. Kumer Ivan.	19. Začorjan Dušan.
10. Lang Josip.	20. Zimmermann Oton.

V. razred.

1. Berčič Karol.	11. Pogačnik Ciril.
2. Dolenc Ivan.	12. Sepe Mihael.
3. Gantar Kajetan.	13. Šinkovec Ludovik.
4. Gostiša Alojzij.	14. Tratnik Davorin.
5. Grum Julijan.	15. Uršič Fran.
6. Izlakar Ivan.	16. Velikajne Josip.
7. (Kattinig Davorin.)	17. Vončina Anton.
8. Kobal Viktor.	18. Vončina Karol.
9. Novak Alojzij.	19. (Vončina Viktor.)
10. Pelhan Albin.	20. Vuča Stanislav.

VI. razred.

1. Burnik Vladislav.	8. (Ličen Dimitrij.)
2. (Didič Josip.)	9. Poljanšek Alojzij.
3. (Gleščič Vaclav.)	10. (Poniž Vaclav.)
4. Jalen Vinko.	11. (Primožič Fran.)
5. Kacin Anton.	12. (Tratnik Stanislav.)
6. (Kogej Mirko.)	13. (Vončina Albin.)
7. (Lapajne Ivan.)	14. Vončina Edgar.

- 15. (Vrč Ivan.)
- 16. (Želko Josip.)

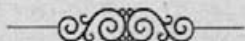
- Privatist:
- 17. (Helmich Vaclav.)

VII. razred.

- 1. (Eržen Rafael.)
- 2. (Jacaz Božidar.)
- 3. (Jelinčič Zorko.)
- 4. Pirc Danilo.
- 5. (Rupnik Josip.)

- 6. (Žorž Alojzij.)

- Privatist:
- 7. (Pirnat Vladimir.)

D.

Naznanilo o začetku šolskega leta 1918./19.

16. septembra: Dopoldne vpisovanje, popoldne sprejemne izkušnje v I. razred. Kdor hoče vstopiti v I. razred, se mora ta dan osebno ali do tega dne pismeno zglašiti pri ravnateljstvu s krstnim listom v dokaz, da je že izpolnil deseto leto ali ga izpolni še v letu 1918., in z ljudskošolskim izpričevalom, ki obsega rede iz verouka, slovenskega in nemškega jezika ter računstva. Sprejet je učenec še le, ko dovrši sprejemno izkušnjo z uspehom.
17. septembra: Ponavljalne, dodatne in sprejemne izkušnje v višje razrede.
18. septembra: Vpisovanje v II. do VII. razred.
19. septembra: Pričetek šolskega leta s sv. mašo ob 8. uri v cerkvi sv. Trojice.
20. septembra: Pričetek pouka.

Vsak učenec plača pri vpisovanju K 3.50, nanovo vstopajoči pa še K 4.20 sprejemnine.

V Idriji, koncem junija 1918.

Ravnateljstvo.

